

Ба шурои диссертационии 6D.KOA-003 дар
назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон
(734025, Ҷумхурии Тоҷикистон, ш.
Душанбе, к. Буни Ҳисорак, шаҳраки
донишҷӯён, бинои таълимии 7, ауд 102)

ТАҚРИЗ

**ба автореферати Фаниев Убайдулло Файзалиевич дар мавзун
“Ташкили баҳисобирӣ ва таҳлили идоракунӣ дар корхонаҳои
саноати масолеҳи соҳтмонӣ”, ки барои дарёфти дараҷаи илмии
номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.08 –
Баҳисобирӣ мухосибӣ ва аудит**

Дар қатори дигар корхонаҳо, корхонаҳои саноати ҳам дар даврони соҳибистиқлолии кишвар рушд карда истодаанд. Бартарии чунин корхонаҳо дар он аст, ки онҳо аз ҷониби сарчашмаҳои хусусӣ – сармоягузорон, соҳибкорон, ҷамъиятҳои саҳомӣ, ташкилотҳои ҷамъияти ва худи шаҳрвандон маблаггузори гардида аз болои истифодаи он назорати қатъӣ бурда мешавад. Ҳолати молиявии чунин корхонаҳо хубтар аст. Чун, ки молу маҳсулотро мувофиқи талаботи бозор истеҳсол мекунанд. Корхонаҳои саноатӣ, ҳоса саноати масолеҳи соҳтмонӣ барои дар бозор нигаҳдории устувории худ бояд усул ё воситаеро истифода баранд, ки раванди идоракуни фаъолиятро ба иттилооти зурурӣ тамин карда тавонад. Ин усул ё восита – баҳисобирӣ ва таҳлили идоракунӣ шуда метавонад, чун, ки ҳадафи асосии онҳо таъмини иттилоот ба роҳбарияти зинаҳои идоракунӣ мебошад. Аз ин рӯ мавзуи интихобнамудаи Фаниев У.Ф. – рӯзмаро мебошад.

Нагонии илмии таҳқиқот муносибатҳои ҳамаҷонибаро дар ҳалли масъалаҳои илмӣ, методӣ ва амалии баҳисобирӣ ва таҳлили идоракунӣ, ҳисобкуни харочот ва муайянкуни арзиши аслӣ, ҳисботи идоракунӣ, методикаи амалишавии таҳлили идоракунро дар бар мегирад.

Муаллиф дар автореферат баҳисобирии идоракунӣ ҳамчун зернизоми баҳисобирии муҳосибӣ ҳисбода қайд менамояд, ки “вазифаҳои худро дар якчанд самтҳои фаъолияти корхона ба таври комплексӣ ичро менамояд. Бо ҷамъбасти тафсири мағҳумҳо қайд карда мешавад, ки тибқи фаҳмиши муосир баҳисобирии идоракунӣ низоми мунтазам рушдёбандаи банақшагирӣ, таҳлил, баҳисобирӣ, назорат ва ояндабинии харочоти тағиیرёбанда ва доимии истеҳсолот буда, ба таъминоти иттилоотии равандҳои қабули қарорҳои идоракунӣ нигаронида шудааст”(саҳ – 10) инчунин оиди мағҳуми таҳлили идоракунӣ бошад

чанин қайд кардааст, “таҳлили идоракунӣ дар низоми худ на танҳо таҳлили истеҳсолӣ, инчунин таҳлили молиявиро, ки бе он роҳбарияти корхона стратегияи молиявии корхонаро амалӣ карда наметавонад, низ дар бар мегирад. Ӯ муҳтавои таҳлили идоракуниро, ки се намуди таҳлили доҳилӣ – таҳлили ҷорӣ, фаврӣ ва ояндабиниро бо иҷрои вазифаҳои худ ҳамгиро меқунад, дар шакли тарҳифода намудааст (расми 1), (Саҳ – 11), инчунин модели алоқамандии иттилоотии баҳисобигирии идоракунӣ ва таҳлили идоракунӣ (Саҳ – 11) нинз пешниҳод намудааст.

Саҳми дигар муаллиф дар он аст, ки барои корхонаҳои саноати масолеҳи соҳтмонӣ ҳисобҳои иловагӣ барои баҳисобигирии ҳарочот дар мисоли корхонаи мушаххаси пешниҳод кардааст (саҳ – 19), ки ин барои ҷамъоварии иттилоот оиди ҳарочот нақши назаррас дорад.

Тавре, ки муаллиф дар муқаддимаи автореферат нишон медиҳад мақсад ва вазифҳои гузашташудаи таҳқиқоти диссертационӣ ба Фаниев У.Ф – имкон додаанд, ки аз нуктаи назари илмӣ соҳтори диссертатсияро дуруст таҳия намуда, натиҷаҳои зарурӣ таҳқикотро бо унсурҳои муайяни навғонии илмӣ ба даст оварад.

Умуман унвонҷӯ таҳқиқоти илмиро бо риояи ҳамаи талаботҳои иҷроиши он ба итном расонидааст, ки он дорои аҳамияти илмӣ мебошад. Автореферат ва мақолаҳои чопнамудаи муаллиф соҳтори диссертатсияро ба пуррагӣ дар бар мегирад.

Дар автореферати тақризшаванд дар баробари ҷанбаҳои мусбӣ, баъзе камбудиҳо низ ҷой дорад.

1. Муаллиф дар автореферати худ пайдарпайи масъалаҳои мавриди таҳқиқ қарор гирифттаро то андозае ба инобат нагирифтааст.
2. Дар автореферат баъзе камбудиҳои стилистикӣ, техникий ва ороиши диде мешавад.

Новобаста аз қамбудиҳои овардашуда, автореферати пешниҳодшуда нишон медиҳад, ки диссертатсия кори илмӣ-таҳассусии мантиқан баанҷомрасида мебошад ва ба талаботи бандҳои 31, 32, 33 “Тартиб додани дараҷаҳои илмӣ” мутобиқ ва ҷавобгӯй буда, муаллифи он – Фаниев У.Ф. - сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз руи ихтисоси 08.00.08 - Баҳисобигирии муҳосибӣ ва аудит мебошад.

Мұқарриз:

мудири кафедраи баҳисобгирии
муҳосибии Донишгоҳи давлатии
молия ва иқтисоди Тоҷикистон
номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсент

Бобомуродов Б.Э.

**Имзои Бобомуродов Б.Э. – ро
тасдиқ мекунам: Сардори шӯбани
кадрҳо ва корҳои маҳсуси Донишгоҳи
давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон**

Суроға: 734067 Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Душанбе, кӯчаи Нахимов 64/14, www.tgfeu.tj

Шарипов У.А.